

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:949

av **Hanna Westerén m.fl. (S)**

Främja branschskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av branschskolor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Yrkesprogramsutredningen som redovisades i hösten 2015 hade i uppdrag att utreda intresset och förutsättningarna för en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning med ökat inflytande och ansvar för branscher och arbetsgivare, s.k. branschlärning och, om det fanns intresse bland arbetsgivare och parter, lämna sådana förslag som krävs för en försöksverksamhet.

Den förra regeringen lyssnade inte på branscherna och lanserade lärlingsutbildningar som en utbildning för skoltrötta elever – det är helt fel väg att gå. All forskning på området visar att arbetsgivare inte är intresserade av att rekrytera lågpresterande elever som lärlingar, tvärtom.

Lärlingsutbildningar kan vara ett bra alternativ, men måste kvalitetssäkras och ha en stark koppling till arbetsmarknadens behov. Avgörande är att branscherna vill vara med och ges inflytande, ansvar och bra förutsättningar – staten kan inte bara diktera villkoren uppifrån.

Flera studier visar på stora brister i det arbetsplatsförlagda lärandet på gymnasiets yrkesprogram. Enligt Skolinspektionen klarar bara var femte skola att ge en arbetsplatsförlagd utbildning med den kvalitet som krävs. En grundläggande förutsättning för lärlingsutbildningars legitimitet är att vi kan säkerställa en högre kvalitet på det arbetsplatsförlagda lärandet

De branschorganisationer som är engagerade inom gymnasial yrkesutbildning i Sverige har hittills varit tveksamt inställda till den gymnasiala lärlingsutbildningen. Gymnasial lärlingsutbildning startade som försök hösten 2008. Bland branschrepresentanter fanns dock en oro att den gymnasiala lärlingsutbildningen inte skulle kunna kvalitetssäkras. Det fanns också ett motstånd mot lärlingsutbildning i de branscher som redan har ett lärlingsystem reglerat i kollektivavtal. Motståndet grundade sig i en oro över hur den gymnasiala lärlingsutbildningen skulle påverka det avtalsreglerade systemet.

Yrkesprogramsutredningen som redovisades hösten 2015 hade i uppdrag att utreda intresset och förutsättningarna för en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning med ökat inflytande och ansvar för branscher och arbetsgivare, s.k. branschlärling och, om det fanns intresse bland arbetsgivare och parter, lämna sådana förslag som krävs för en försöksverksamhet.

Mot denna bakgrund föreslår yrkesprogramsutredningen att det i stället inleds en försöksverksamhet med så kallade branschskolor för vissa små yrkesområden – som det ofta är svårt att erbjuda gymnasieutbildningar inom. Branschskolor bör kunna användas för undervisning inom ramen för en lärlingsutbildning, men även som del av en i huvudsak skolförlagd utbildning.

Yrkesprogramutredningens förslag bereds nu inom regeringskansliet, men i BP16 avsattes 10 miljoner kronor till förberedelsearbete för att en försöksverksamhet med branschskolor ska kunna starta under 2017. Branschskolor är ett verktyg för fler i arbete som regeringen helt klart bör följa upp och stötta ytterligare.

Hanna Westerén (S)

Anna-Caren Säterberg (S)

Jennie Nilsson (S)